

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/186/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116224867
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4116224867.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Sidónie Sládečkovej a JUDr. Eriky Madarászovej v právnej veci žalobcu: C.. Z. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XX, XXX XX O., proti žalovanej: Y. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XX, XXX XX O., zastúpenej JUDr. Romanom Juríkom, advokátom so sídlom Jazerná 19, 940 01 Nové Zámky, o obnovu konania sp. zn. 16C/21/2016 a o návrhu na odklad vykonateľnosti, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 16C/391/2016-28 zo dňa 20.10.2016 takto

rozhodol:

Odvolačný súd uznesenie súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol žalobu na obnovu konania a rovnako zamietol aj návrh na odklad vykonateľnosti platobného rozkazu č. k. 16C/21/2016-24 zo dňa 18.02.2016 vydaného Okresným súdom v Nitre. Svoje rozhodnutie odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 397, § 398, § 403 ods. 1, 2, § 406, § 412 ods. 1, § 413 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Dňa 19.09.2016 podala žalovaná žalobu na obnovu konania sp. zn. 16C/21/2016, v ktorej súd vydal dňa 18.02.2016 platobný rozkaz č. k. 16C/21/2016-24 a ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 04.04.2016. Žalovaná ako dôvody prípustnosti podania tejto žaloby uviedla ustanovenie § 397 písm. a) a písm. b) CSP. Zároveň s podanou žalobou požiadala o odklad vykonateľnosti platobného rozkazu. Uviedla, že je predmetom šikany zo strany žalobcu, pretože na Okresnom súde Nitra sa vedie niekoľko konaní, ktoré proti žalovanej inicioval (sp. zn. 9C/396/2015, 17C/400/2015, 12C/110/2016, 14C/204/2016 a 9C/243/2016). Jej príjmy sú len vo výške 61,60 eura - dávka v hmotnej núdzi a 55,80 eura - príspevok na bývanie a na zdedené úspory v banke jej žalobca siaha v exekučnom konaní. Žalobca je zamestnancom v niektorej zo spoločností používajúcich ochrannú známku Samsung a podľa jej informácií má na slovenské pomery nadštandardné príjmy. Od svojej sestry v uvedených konaniach prevažne žiada vydanie bezdôvodného obohatenia za služby spojené s užívaním bytu, v ktorom ona býva a ktorého sú strany sporu podielovými spoluvlastníkmi. Uvedený byt ani nemôže žalovaná užívať celý, pretože žalobca niektoré izby v byte zamkol, a teda môže užívať len kuchyňu a jednu izbu. V uvedenej situácii bola nútená podať na Okresný súd Nitra návrh na určenie výživného medzi príbuznými, ktoré sa vedie pod sp. zn. 16Pc 6/2016.

2. Súd dospel k záveru, že žaloba na obnovu konania je zjavne nedôvodná, keďže v samotnej žalobe sa žalovaná odvoláva na ustanovenie § 397 písm. a) a b) CSP, avšak nebolo preukázané, že by existovali skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, ktoré by bez svojej viny žalovaná nemohla použiť v pôvodnom konaní. Konanie vo veci vydania platobného rozkazu sa od iných konaní odlišuje tým, že o začatí takéhoto konania sa druhá strana sporu, teda žalovaný dozvie až po doručení platobného rozkazu. Aby bola zabezpečená rovnosť zbraní pre obe strany sporu, zákon dáva možnosť žalovanej strane podať proti platobnému rozkazu odpor, pričom už samotné podanie odporu spôsobuje zrušenie platobného rozkazu v celom rozsahu. Zákon vymedzuje náležitosti, ktoré má odpor obsahovať, pretože

v záujme zachovania právnej istoty nie je možné, aby akékoľvek podanie žalovaného po doručení platobného rozkazu spôsobilo zrušenie platobného rozkazu. Súd sa nestotožnil s názorom žalovanej, že na podanie odporu je potrebná určitá kvalifikácia, odborná zručnosť a dostatočná znalosť zákona. V poučení platobného rozkazu súd totiž dal poučenie, aké náležitosti odpor má mať. Ak by žalovaná poprela pohľadávku a uviedla dôvod popretia, naplnila by dikciu zákona. Žalovaná však zostala pasívna a voči vydanému platobnému rozkazu sa nijako nebránila. Ďalším jej dôvodom na podanie žaloby o obnovu konania bolo, že je možné vykonať dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní, lebo môžu prívodiť pre ňu priaznivejšie rozhodnutie vo veci; v tomto smere bol navrhnutý len výsluch žalovanej, ktorý sa však mohol uskutočniť aj v pôvodnom konaní, ak by bol odpor podaný.

3. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná s odôvodnením podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), g) a h) CSP. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a priznal jej náhradu trov odvolacieho konania. Poukázala na ustanovenie § 414 CSP a uviedol, že predmetné rozhodnutie vo vzťahu k prvému výroku nie je ani odmietnutím žaloby na obnovu konania, ani odmietnutím podania vo veci samej, ale zamietnutím žaloby. Vo vzťahu k prvému výroku tak možno konštatovať jeho ničotnosť, nepreskúmateľnosť, nelegálnosť a s ohľadom na formu rozhodnutia nie je iná možnosť, než tento výrok uznesenia zrušiť. Druhý výrok uznesenia má správnu formu, ale v odôvodnení uznesenia nie je nijako odôvodnený. Nie je teda známe, prečo súd neodložil vykonateľnosť platobného rozkazu a v tomto smere poukázala na niektoré rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Z obsahu prvého výroku sa podľa nej dá usúdiť, že ide o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, no napadnuté uznesenie v rozpore s ustanovením § 262 ods. 1 CSP žiadny výrok o trovách konania neobsahuje.

4. Ďalším podaním nazvaným „Rozšírenie odvolacích dôvodov“ v lehote na podanie odvolania proti uzneseniu rozšírila žalovaná dôvody odvolania v súlade s ustanovením § 365 ods. 3 CSP. Odvolacie dôvody rozšírila podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e) CSP a uviedla, že napadnuté rozhodnutie, hlavne prvý výrok, je postihnuté procesnými chybami, preto odvolaciemu súdu neostáva nič iné, len toto uznesenie zrušiť. Tým sa obom stranám odoberá jeden riadny opravný prostriedok proti rozhodnutiu. Proti prípadnému nasledujúcemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie sa budú strany môcť odvolať už iba raz aj napriek tomu, že Civilný sporový poriadok umožňuje stranám spravidla dva riadne opravné prostriedky proti prvoinštančnému rozhodnutiu. Súd ju tak poškodil a rozhodol bez akéhokoľvek dokazovania, hoci dôkazy navrhla. Navyše súd nenariadil pojednávanie a nijako neodôvodnil, prečo dôkazy nevykonal. Pochybenia sú pre ňu mimoriadne závažné aj preto, lebo na základe platobného rozkazu sa vedenie exekučné konanie pod sp. zn. 10Er/375/2016. Súd jej nedal šancu uplatniť prostriedky procesného útoku, procesnej obrany a akékoľvek procesné práva.

5. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že sa stotožňuje s napadnutým uznesením a že ho považuje za správne. Podľa neho neexistuje v tejto veci žiadny dôvod, pre ktorý by bola prípustná žaloba na obnovu konania. V tomto prípade ide o účelové a svojvoľné bránenie práva, ktoré vedie k nedôvodným prietahom v prebiehajúcom exekučnom konaní, pričom tvrdenia žalovanej považuje za irelevantné. Navrhol, aby súd zväžil aplikovanie sankcií podľa čl. 5 CSP a aby preskúmal zákonnosť činnosti právneho zástupcu žalovanej ako osoby pôsobiacej v centre bezplatnej právnej pomoci, či svojou činnosťou a úkonmi koná v súlade so zákonom a bezplatnej právnej pomoci, a súčasne, aby súd zväžil udelenie oslobodenia od súdnych poplatkov žalovanej, pretože z jej strany dochádza k iniciovaniu šikanózných a nedôvodných žalôb.

6. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a po prejednaní veci dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Podľa obsahu spisu sa žalovaná domáha obnovy konania sp. zn. 16C/21/2016, v ktorom došlo k vydaniu platobného rozkazu č. k. 16C/21/2016-24 dňa 18.02.2016. Platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť 04.04.2016. Súd prvej inštancie posúdil žalobu na obnovu konania ako zjavne nedôvodnú podľa § 413 ods. 1 písm. e) CSP tak, ako to vyplýva z odôvodnenia uznesenia. Vo výroku týkajúceho sa žaloby na obnovu konania súd však uviedol, že žalobu zamietla.

8. Podľa právnej úpravy uvedenej v Civilnom sporovom poriadku, súd je oprávnený ešte predtým, ako by rozhodoval o povolení obnovy konania, žalobu bez nariadenia pojednávania odmietnuť, ak žaloba na obnovu konania podľa § 413 ods. 1 CSP: a) bola podaná oneskorene, b) bola podaná neoprávnenou osobou, c) bola podaná proti rozhodnutiu, proti ktorému prípustná nie je, d) je nezrozumiteľná, neúplná, alebo z nej nie je zrejmé, čoho sa žalobca domáha, a žalobca neodstránil nedostatky žaloby v súdom stanovenej lehote, e) je zrejme nedôvodná. Zákon pripúšťa, aby súd bez ďalšieho prejednávania žaloby na obnovu konania túto odmietol v prípade, že z obsahu žaloby zjavne vyplýva, že je nedôvodná. Zamietnutie žaloby na obnovu konania prichádza do úvahy vtedy, ak neexistujú dôvody na odmietnutie žaloby v zmysle § 414 CSP, podľa ktorého ak súd žalobu na obnovu konania neodmietne, rozhodne rozsudkom, či obnovu konania povolí alebo zamietne.

9. V predmetnom spore došlo k pochybeniu súdu prvej inštancie, keď v prvom výroku napadnutého rozhodnutia uviedol, že žalobu na obnovu konania zamietla. Pokiaľ by súd žalobu zamietal, musel by v zmysle § 414 CSP rozhodovať rozsudkom, pričom by nebol daný nijaký dôvod na odmietnutie žaloby na obnovu konania. Z odôvodnenia rozhodnutia a z ustanovení, na ktoré súd v odôvodnení svojho uznesenia poukázal, vyplýva, že súd žalobu odmietol z dôvodu, že je zjavne nedôvodná, avšak uvedeným uznesením ju v skutočnosti zamietol.

10. Civilný sporový poriadok zakotvuje povinnosť súdu odôvodňovať písomne vyhotovované uznesenia, keďže podľa § 236 CSP v písomnom vyhotovení uznesenia sa uvedie označenie súdu, ktorý ho vydal, označenie strán a ich zástupcov, označenie prejednávaneho sporu, výrok, stručné odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia. Každé rozhodnutie súdu musí teda obsahovať aspoň stručné odôvodnenie, pretože bez náležitého odôvodnenia sa môže javiť ako nepreskúmateľné. Stručná forma odôvodnenia predstavuje najmä objasnenie dôvodov, ktoré sú spôsobilé preskúmateľným spôsobom vysvetliť výrok rozhodnutia. Nepreskúmateľnosť, či arbitrárnosť súdneho rozhodnutia bráni jeho vecnému preskúmaniu; konvalidácia tohto nedostatku súdom vyššieho stupňa neprichádza z logických a systematických dôvodov do úvahy (tiež pre zachovanie princípu dvojinstančnosti). Nepreskúmateľnosť rozhodnutia patrí medzi vady konania v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP, pretože súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva (konkrétne právo účinne sa brániť proti rozhodnutiu súdu) v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom. Nepreskúmateľnosť je dôvodom na zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP.

11. Uznesenie súdu prvej inštancie trpí vadou jeho nepreskúmateľnosti. Odôvodňujúca časť uznesenia neobsahuje odôvodnenie k druhému výroku predmetného rozhodnutia, keďže súd v ňom v podstate odôvodnil len prvý výrok o zamietnutí žaloby na obnovu konania. Nie je preto zrejmé, ako v súvislosti s návrhom na odklad vykonateľnosti platobného rozkazu posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ani akými myšlienkovými pochodmi sa súd spravoval. Takéto nedostatočné odôvodnenie, resp. absencia časti odôvodnenia má za následok, že rozhodnutie v tejto časti je nepreskúmateľné, teda neumožňuje odvolaciemu súdu preskúmať jeho vecnú správnosť, a i v prípade jeho vecnej správnosti nemožno takýto výrok v odvolacom konaní potvrdiť.

12. S ohľadom na uvedené odvolací súd urobil záver, že odvolanie je v základe opodstatnené, a teda sú splnené podmienky na jeho zrušenie a vrátenie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) a § 391 ods. 1 CSP. V ďalšom konaní súd prvej inštancie o žalobe na obnovu konania a o návrhu na odklad vykonateľnosti rozhodnutia nanovo rozhodne viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) prezentovaným v bodoch 8., 9., 10. tohto odôvodnenia s tým, že vec znovu prejedná a rozhodne na podklade aktuálneho procesnoprávneho predpisu. Nové rozhodnutie súd odôvodní tak, aby bolo dostatočne presvedčivé a spĺňalo všetky náležitosti vyžadované ustanovením § 236 CSP. Zároveň s ohľadom na celkový výsledok sporu rozhodne aj o trovách konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 396 ods. 3 CSP).

13. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).